

OBSAH

ÚVODEM	5
I. PODSTATA A POSLÁNÍ ESTETICKÉ VÝCHOVY	11
Pojem estetické výchovy – Poslání receptivní estetické výchovy – Smysl aktivní estetické výchovy	13
II. HISTORICKÝ VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV ESTETICKÉ VÝCHOVY	14
Antika – Renesance – Komenský – Encyklopedisté a Rousseau – Ruští revoluční demokraté – Politický význam umění v 19. století – Umění v české škole – Zavedení kreslení – Umělecká výchova a so- cializace umění – Otakar Hostinský – Hnutí za uměleckou výcho- vu – J. V. Klíma – Boh. Markalous – Otokar Chlup – I. A. Kairov – E. A. Flerinová – Současný stav naší estetické výchovy: Vý- tvárná výchova – Hudební výchova: starší autoři – Hudební vý- chova: současný stav – Literární čtení	34
III. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÝ VÝZNAM ESTETICKÉ VÝCHOVY	35
Podstata uměleckého odrazu skutečnosti – Poměr umění a vědy – Smyslová výchova a umění – Umělecký obraz jako jednota vnímání a myšlení – Fantazie – Hodnocení uměleckých děl – Estetické na- zírání na přírodu a život – Estetický prožitek skutečnosti – Dětský vztah k přírodě – Spojitost estetického a mravního působení umělec- kých děl – Umělecké dílo jako prostředek výchovy k uvědomělému vlastenectví a proletářskému internacionalismu – Mravní dosah este- tické výchovy	52

IV. FYZIOLOGICKÉ A PSYCHOLOGICKÉ PŘEDPOKLADY ESTETICKÉ VÝCHOVY	53
<i>Fyziologické předpoklady estetické výchovy</i>	53
Přebytečná energie, hra a umění – Svědectví biologů a fyziologů – Význam biologických pozorování – Vlastní činnosti estetické	57
<i>Psychologické základy estetické výchovy</i>	57
Počátky estetického vnímání a záliby – Výtvarný projev – Elementární estetický postoj – Učení I. P. Pavlova – Rozvoj estetického vnímání a hodnocení – Psychologie hudebnosti – Poměr estetického vnímání skutečnosti k hodnocení uměleckého díla – Výchova kulturních návyků	67
V. VŠEOBECNÁ ESTETICKÁ VÝCHOVA	68
Obecná estetická výchova – Nedostatky obecné estetické výchovy	72
IV. TYPICKÉ METODY A PROSTŘEDKY ESTETICKÉ VÝCHOVY	73
Vlastní estetické činnosti dětí v poměru k receptivní estetické výchově – Tvořivost – Výchova prostředím – Emocionální působení – Rozbor uměleckého díla – Závazná hlediska analýzy uměleckých děl – Zjištění společenské hodnoty uměleckého díla – Volba ukázky – Ukázka výtvarného uměleckého díla – Ukázka hudebního díla – Prostředky mimoškolní estetické výchovy – Metodika aktivní estetické výchovy	90
Rejstřík jmenný	91
Seznam vyobrazení	96